

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Фінансова безпека суб'єктів підприємництва»**

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності	072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Тип і назва освітньої програми	ОПП Фінанси, банківська справа та страхування
Курс, семестр	3 курс, 6 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4, Загальна кількість годин – 120, із яких: лекцій – 16 год., практичних занять – 24 год., самостійної роботи – 80 год. Форма семестрового контролю - залік
Мова(и) викладання	Державна
Навчально-науковий інститут/ факультет, кафедра	Факультет обліку та фінансів Кафедра фінансів, банківської справи та страхування
Контактні дані розробника(ів)	Дорошенко Ольга Олександрівна, к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування e-mail: olga.doroshenko@pdau.edu.ua тел. +380952297863, сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/doroshenko-olga-oleksandrivna

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	вибіркова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Фінанси, Фінанси підприємств
Компетентності	<i>загальні (ЗК):</i> ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. <i>спеціальні (фахові) (СК):</i> СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування). СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність, інтерпретувати та використовувати фінансову та пов'язану з нею інформацію облікового характеру у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
Програмні результати навчання	ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем. ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)

Роль навчальної дисципліни у формуванні у студентів системи знань і вмінь щодо розвитку соціальних навичок, таких як: комунікативні навички, самоорганізація, критичне мислення, лідерські якості, емоційний інтелект, позитивне мислення, уміння працювати в команді задля успішної самореалізації та досягнень успіхів у майбутній кар'єрі.

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань і практичних навичок з питань забезпечення фінансової безпеки підприємства як складової економічної та національної безпеки, а також тих її функціональних елементів, які безпосередньо впливають на рівень розвитку підприємства.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Фінансова безпека в системі забезпечення економічної безпеки підприємства.
Тема 2. Методичні підходи до оцінки рівня фінансової безпеки підприємства.
Тема 3. Криза ліквідності на підприємстві та шляхи її подолання.
Тема 4. Криза прибутковості на підприємстві та шляхи її подолання.
Тема 5. Майнова криза на підприємстві та шляхи її подолання.
Тема 6. Інтегральні підходи до оцінки рівня фінансової безпеки підприємства.
Тема 7. Фінансові ризики та їх вплив на фінансову безпеку підприємств.
Тема 8. Механізм забезпечення фінансової безпеки підприємств. Розробка фінансової стратегії.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ

- словесні методи (лекція, пояснення, бесіда);
- наочні методи (демонстрування, спостереження, ілюстрування);
- практичні методи (практичні роботи, робота з навчально-методичною, науковою літературою, нормативно-правовими актами, робота з джерелами в мережі Інтернет);
- методи письмового контролю (тестування);
- методи самостійної роботи (завдання самостійної роботи);
- методи формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу і новизни навчального матеріалу; метод відповідей на запитання і опитування думок здобувачів вищої освіти);
- інтерактивні методи навчання (метод «Займи позицію», дискусії, групові обговорення);
- комп'ютерні, мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій, елементів дистанційного навчання).

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Наведені у додатках до Силабусу Схема нарахування балів з навчальної дисципліни наведена в додатку А. Шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного та підсумкового контролю успішності здобувачів вищої освіти наведена в додатку Б.
---	--

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- щодо термінів виконання та перескладання	виконання та перескладання здобувачами вищої освіти за всіма формами контролю здійснюється відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті (http://surl.li/tugpjh) та Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті (http://surl.li/kxsxeu). До семестрового контролю здобувачі вищої освіти допускаються у разі виконання всіх видів робіт, передбачених РП.
---	--

- щодо академічної доброчесності	здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись Кодексу академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету (http://surl.li/tecyhx). Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів
---	--

	навчання; зазначення посилань на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень тощо; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. Процедура розгляду справ щодо порушення норм академічної доброчесності учасниками освітнього процесу здійснюється згідно з Положенням про Комісію з академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету (http://surl.li/wperxc). Спеціальні та локальні нормативно-правові акти з питань забезпечення академічної доброчесності представлено на сторінці Академічна доброчесність ПДАУ (http://surl.li/dvigaf).
- щодо відвідування занять	у відповідності до п. 7.9.11 Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті (http://surl.li/tugpjh) відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим. Відмітка про відвідування занять здобувачами здійснюється в електронному журналі обліку аудиторної навчальної роботи викладача. Контроль за відвідуванням здобувачами вищої освіти навчальних занять здійснює декан факультету.
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	здійснюється у відповідності до Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», Наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти», Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету (http://surl.li/emjzef).
- щодо оскарження результатів оцінювання	оскарження результатів оцінювання здійснюється згідно п. 5 Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті (http://surl.li/kxsxey).

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні:

1. Крупка М. І., Яструбецька Л. С. Фінансова безпека суб'єктів господарювання. Львів : ЛНУ імені Франка, 2018. 320 с.
2. Кузенко Т. Б., Сабліна Н. В. Фінансова безпека підприємства : навч. посіб. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 123 с.
3. Мельник С. І. Управління фінансовою безпекою підприємств: теорія, методологія, практика : монографія. Львів : «Растр-7», 2020. 384 с.
4. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розрахунку рівня економічної безпеки України : Наказ Міністерства Економічного розвитку і торгівлі України від 29 жовт. 2013 р., № 1277 / Відомості Верховної ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1277731-13/print>.
5. Соломіна Г. В. Забезпечення фінансово – економічної безпеки підприємництва : навч. посіб. Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2018. 234 с.

Допоміжні:

1. Бражник Л. В., Дорошенко О. О. Вибір фінансової стратегії розвитку підприємства. *Причорноморські економічні студії*, 2019. Вип. 38. Ч. 1. С. 99-103. URL: <http://www.bses.in.ua/uk>.
2. Горячківська І. В., Коваленко А. О. Регулювання фінансово-економічної безпеки суб'єктів господарювання як засіб мінімізації загроз фінансовій безпеці держави [Електронний ресурс]. *Інвестиції: практика та досвід*. 2017. № 24. С. 101–105. URL : http://www.investplan.com.ua/pdf/24_2017/19.pdf.

3. Гудзь Т. П. Механізм управління фінансовою рівновагою підприємства. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія Економіка. 2018. № 2 (52). С. 108 – 120.
4. Дорошенко А. П., Дорошенко О. О. Банкрутство підприємств як об'єктивне явище сучасної економіки. *Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики* : матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених (25 жовтня 2018 р., м. Полтава). Полтава : ПДАА, 2018. С. 52 – 54.
5. Дорошенко О. О., Дроботя Я. А., Собчишин В. М. Фінансові ризики в логістичному ланцюгу аграрного підприємства. *Structural transformations and problems of information economy formation* : Collective monograph. Yunona Publishing, New York, USA, 2018. С. 88 – 95.
6. Дорошенко А. П., Дорошенко О. О., Гуркаєва К. М. Управління капіталом підприємства як складова його антикризової політики. *Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством* : Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Полтава 20 квітня 2017 р.). Частина 5. Полтава : РВВ ПДАА, 2017. С. 12 – 16.
7. Дорошенко О., Бондаренко В., Хижняк К. Фінансово-економічні аспекти прояву кризи прибутковості на підприємстві. *Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики* : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції молодих вчених (м. Полтава, 9 листопада 2023 року). Полтава, 2023. С. 95 – 98.
8. Дорошенко О., Матіїв І., Петренко І. Оцінка стану бюджетної безпеки України. *Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики*: матеріали IX Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції молодих вчених. м. Полтава (10 листопада 2022 року). Полтава, 2022. С. 40 – 42. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/13766>.
9. Дорошенко О. О., Сорокатиї В. М. Фінансове планування на підприємстві як метод мінімізації фінансових ризиків. *Ефективна економіка*. 2021. № 10. URL : <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=9446>.
10. Дроботя Я. А., Дорошенко О. О., Бражник Л. В. Стан управління ризиком ліквідності комерційних банків України. *Ефективна економіка*. 2022. № 3. DOI: 10.32702/2307-2105-2022.3.72.
11. Дроботя Я. А., Дорошенко О. О. Безпека платіжних систем. *Фінансові інструменти сталого розвитку економіки*: матеріали 5-ої міжнар. наук.-практ. Конференції. м. Чернівці (27 квітня 2023 р.). м. Чернівці, 2023. С. 310 – 312.
12. Дроботя Я. А., Дорошенко О. О. Кібербезпека в банківській діяльності. *Особливості розвитку цифрової економіки в умовах інформаційнотехнологічних викликів*: матеріали I Всеукраїнської науковопрактичної конференції, м. Трускавець, (20 жовтня 2022 р.), Трускавець, С. 46 – 48. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/13768>.
13. Дроботя Я., Дорошенко О., Пастошук Д. Особливості впливу фінансових ризиків на фінансову безпеку підприємства в реаліях військового стану. *Економіка, фінанси, банківська справа та освіта: актуальні питання розвитку, досягнення та інновації*: матеріали IX Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції (Одеса, 4–5 квітня 2024 р.) / за ред. д-ра екон. наук, проф. Д. В. Завадської. Одеса : ОНЕУ, 2024. С. 91 – 92.
14. Дроботя Я., Дорошенко О., Кгасвська В. Принципи фінансової безпеки підприємств з акцентом на фінансовий ризик. *Актуальні питання сучасної економічної науки* : матеріали VII Всеукр. наук.-практ. конф., 15 травня 2024 р. Полтава : ПДАУ, 2024. 350 с.
15. Дроботя Я. А., Дорошенко О. О., Яременко А. С. Ризик ліквідності комерційного банку. *Ефективна економіка*. 2022. № 1. DOI: 10.32702/2307-2105-2022.2.81.
16. Дроботя Я. А., Дорошенко О. О. Управління банківськими ризиками. *Ефективна економіка*. 2023. № 2. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2023.2.81>.
17. Дроботя Я. А., Дорошенко О. О. Оцінка банківських ризиків. *Ефективна економіка*. 2023. № 3. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.3.35>.
18. Дроботя Я. А., Дорошенко О. О. Контроль та безпека діяльності комерційного банку. *Соціально-економічні, політичні та гуманітарні виміри національного та місцевого розвитку*: матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Полтава, 19 травня 2022 р.), Полтава : ПНПУ ім. В. Г. Короленка, 2022. С. 104 – 106.

19. Дроботя Я. А., Дорошенко О. О., Кравченко С. А., Михайлик С. І., Панкевич Р. І. Ризик-орієнтований підхід при управлінні фінансовою безпекою підприємства. *Ефективна економіка*. 2024. № 4. URL : <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/3552>. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.4.71>.
20. Дроботя Я. А., Краснікова О. М., Дорошенко О. О. Маркери сучасної світової банківської системи як основа її безпеки. *Ефективна економіка*. 2024. № 3. URL : <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/3347>. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.3.54>.
21. Купира М. І., Іванісік С. В. (2021). Фінансова безпека підприємства: вектор менеджменту. *Економічний форум*. 2021. № 1 (4). С. 79 – 84. URL : <https://doi.org/10.36910/6775-2308-8559-2021-4-11>
22. Малик О. В. Концептуальні основи формування механізму управління фінансовою безпекою підприємства. *Університетські наукові записки*. 2017. № 64. С. 213.
23. Мартинюк В., Зволяк Я., Баранецька О. Фінансова безпека : навч. посіб. Тернопіль : Вектор, 2016. 264 с.
24. Мельник Л. М. Фінансова рівновага як складова системи фінансово-економічної безпеки підприємств. *Вісник НУВГП. Серія «Економічні науки»*. 2017. Вип. 2. С. 22–29.
25. Мельник С. І. Багатокритеріальний вибір технології управління фінансовою безпекою підприємства на основі нечіткого відношення переваги. *Актуальні проблеми сучасної науки: матер. міжнар. інт.-конф.* (м. Вінниця, 6 квітня 2020 р.). Вінниця, 2020. С. 34 – 38.
26. Мельник С. І. Визначення основних чинників впливу на фінансову надійність в контексті управління фінансовою безпекою підприємства. *Ефективна економіка*. 2018. № 3. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7361>.
27. Мельник С. І. Дослідження викликів, ризиків, загроз та небезпеки в системі забезпечення фінансової безпеки підприємств. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2019. Вип. 4/72. Ч. 1. С. 172 – 177.
28. Мельник С. І. Загрози фінансовій безпеці підприємств : методичні аспекти реалізації захисних заходів. *Держава та регіони*. 2019. Вип. 2 (107). С. 99–104.
29. Мельник С. І. Застосування організаційно-економічного механізму в процесі забезпечення фінансової безпеки промислового підприємства // *Економічна безпека держави та суб'єктів підприємницької діяльності в Україні : проблеми та шляхи їх вирішення: матер. VI всеукр. наук.-практ. конф.* (м. Львів, 16–18 травня 2019 р.). Львів, 2019. С. 108 – 110.
30. Мельник С. І. Інтелектуалізація управління фінансовою безпекою підприємства. *Вплив глобальної фінансової кризи на розвиток національних фінансових систем: матер. міжнар. наук.-практ. конф.* (м. Львів, 18 квітня 2020 р.). Львів, 2020. С. 46 – 49.
31. Мельник С. І. Механізм управління фінансовою безпекою підприємства: методичні засади формування. *Сучасні підходи до ефективного використання потенціалу економіки: матер. міжнар. наук.-практ. конф.* (м. Запоріжжя, 23 березня 2019 р.). Запоріжжя, 2019. С. 95 – 97.
32. Мельник С. І. Організаційно-економічний механізм забезпечення фінансової безпеки підприємства. *Наукові записки*. 2019. Вип. 1 (58). С. 117 – 123.
33. Мельник С. І. Основні структурні елементи механізму забезпечення фінансової безпеки підприємства. *Причорноморські економічні студії*. 2019. Вип. 44. С. 72 – 76.
34. Мельник С. І. Основні чинники впливу на фінансову стабільність в контексті управління фінансовою безпекою підприємства. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2019. Вип. 5/73. Ч. 2. С. 92 – 97.
35. Мельник С. І. Особливості основних підходів до управління фінансовою безпекою підприємства. *Формування стратегії соціально-економічного розвитку підприємницьких структур в Україні: матер. V всеукр. наук.-практ. конф.* (м. Львів, 27–30 листопада 2019 р.). Львів, 2019. С. 390 – 391.
36. Мельник С. І. Особливості формування та розвитку системи управління фінансовою безпекою підприємства. *Ефективна економіка*. 2018. № 11. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/op=1&z=7364>.

37. Мельник С. І. Проблематика забезпечення фінансової безпеки підприємств в Україні. *Гібридні загрози економічній безпеці держави в транзитивній економіці*: матер. міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 14 березня 2019 р.). Київ, 2019. С. 51 – 55.
38. Мельник С. І. Процес управління фінансовою безпекою підприємства в сучасних умовах розвитку. *Науковий погляд: економіка та управління*. 2019. Вип. 3/65. С. 244 – 250.
39. Мельник С. І. Система управління фінансовою безпекою підприємства. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2019. Вип. 3 (214). С. 76 – 82.
40. Мельник С. І. Сутнісна характеристика поняття «фінансова безпека підприємства». *Держава та регіони*. 2019. Вип. 2 (108). С. 234 – 239.
41. Мельник С. І. Сутність поняття «механізм забезпечення фінансової безпеки підприємства». *Фінансові потоки економічних агентів: теоретичні та практичні аспекти: наук.-практ. семінар* (м. Львів, 10 жовтня 2019 р.). Львів, 2019. С. 84 – 87.
42. Мельник С. І. Сутність поняття «фінансова безпека підприємства»: історичні аспекти та сучасні погляди. *Методичні підходи до формування стратегічного бачення соціально-економічного розвитку регіонів*: матер. міжнар. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 22 червня 2019 р.). Дніпро, 2019. С. 92 – 93.
43. Мельник С. І. Теоретичні аспекти застосування антисипативного управління фінансовою безпекою підприємства. *Агросвіт*. 2020. № 5. С. 31 – 35.
44. Мельник С. І. Теоретичні засади формування системи управління фінансовою безпекою підприємства. *Управління системою економічної безпеки: від теорії до практики*: матер. всеукр. наук.-практ. конф. (м. Львів, 19 квітня 2019 р.). Львів, 2019. С. 114 – 117.
45. Мельник С. І. Технологія антисипативного управління фінансовою безпекою промислового підприємства. *Актуальні проблеми зміцнення економічної безпеки держави та суб'єктів господарської діяльності*: матер. всеукр. наук.-практ. конф. (м. Львів, 10 квітня 2020 р.). Львів, 2020. С. 114 – 117.
46. Мельник С. І. Управління загрозами фінансовій безпеці підприємства // *Актуальні тенденції розвитку освіти, науки та технологій*: матер. III міжнар. наук.-практ. конф. (м. Бахмут, 16–17 травня 2019 р.). Бахмут, 2019. С. 99 – 101.
47. Мельник С. І. Фінансова безпека підприємства: сутність та сучасні проблеми забезпечення. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2019. Вип. 1 (69). Ч. 2. С. 7 – 12.
48. Мельник С. І. Формування механізму управління фінансовою безпекою підприємства. *Бізнес-навігатор*. 2019. Вип. 2 (51). С. 84 – 87.
49. Мельник С. І. Характеристика реактивності та інертності системи управління фінансовою безпекою підприємства. *Причорноморські економічні студії*. 2019. Вип. 48. Ч. 3. С. 99 – 102.
50. Мельник С. І., Наконечна Н. В. Передумови формування і розвитку фінансового контролінгу. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія економічна*. 2017. Вип. 2. С. 218 – 225.
51. Мельник С. І., Наконечна Н. В. Роль внутрішнього аудиту в системі економічної безпеки підприємства. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія економічна*. 2018. Вип. 2. С. 176 – 183.
52. Мігус І. П. Створення системи управління кадровою безпекою на підприємстві. *Вчені записки Університету «КРОК». Серія «Економіка»*. 2018. № 4 (52). С. 213 – 221.
53. Мігус І. П., Денисенко М. П., Коваль Я. С. Розрахунок інтегрального показника оцінювання економічної безпеки банку. *Вчені записки Університету «КРОК». Серія «Економіка»*. 2017. Вип. 46. С. 125 – 131.
54. Момот Т. В., Момот Д. Т. Оцінка рівня фінансово-економічної безпеки інвестиційних стратегій на ринку арт-індустрії. *Наук. вісник ЛДУВС. Серія економічна*. 2018. Вип. 1. С. 70 – 78.
55. Момот Т. В., Бубенко П. Т., Панов В. В. Забезпечення економічної безпеки власників житлової нерухомості. *Економіка та суспільство*. 2018. Вип. 15. С. 161 – 168.
56. Обрусна С. Ю., Пасинчук К. М., Чубань В. С. Організаційно-правові аспекти фінансової безпеки України. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2019. № 5. С. 99 – 103. URL : http://apnl.dnu.in.ua/5_2019/23.pdf.
57. Погріщук Г. Б., Мацедонська Н. В. Управління фінансовою безпекою підприємства в сучасних умовах. *Економіка і суспільство*. 2017. № 12. С. 618 – 621.

58. Стащук О. В. Фінансова безпека акціонерних товариств: історико-аналітичний аспект. *Економічний часопис Східноєвропейського нац. ун-ту ім. Лесі Українки*. 2018. № 3. С. 134 – 141.
59. Хижняк Ю. О. Методичний підхід до оцінки рівня фінансової безпеки підприємства. *Інфраструктура ринку*. 2018. Вип. 23. С. 305 – 312.
60. Чумак В. Д., Дорошенко О. О., Кіріченко Н. О. Оцінка неплатоспроможності підприємств при загрозі банкрутства. *Вісник ХНАУ, Серія «Економічні науки»*, 2019. Вип. 3. С. 130 – 137. URL: http://visen.knau.kharkov.ua/20193_15.html. DOI: 10.31359/2312-3427-2019-3-130.
61. Чумак В. Д., Дорошенко О. О., Кіріченко Н. О. Система виявлення та подолання фінансової кризи в умовах сільськогосподарських підприємств: механізм впровадження та реалізації. *Ефективна економіка*. 2022. № 5. – URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=10300> (дата звернення: 17.06.2022). DOI: 10.32702/2307-2105-2022.5.91.
62. Шевчук І. В. Нормативно-правове забезпечення економічної безпеки України в контексті захисту національних інтересів держави [Електронний ресурс]. *Університетські наукові записки*. 2018. № 67 – 68. С. 313 – 321. URL: <http://univer.km.ua/visnyk/1808.pdf>.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. Режим доступу <http://rada.gov.ua>.
2. Офіційний сайт Держкомстату України. Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
3. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. Режим доступу <http://www.kmu.gov.ua>.
4. Офіційний сайт Міністерства Фінансів України. Режим доступу <http://www.minfin.gov.ua>.
5. Офіційний сайт УАІБ (Українська асоціація інвестиційного бізнесу) / Режим доступу : www.uaib.com.ua.
6. Сайти періодичних видань:
 - офіційне друковане видання ДКЦПФР (Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку). Режим доступу: www.nssmc.gov.ua.
 - Інформаційна база «SMIDA». Режим доступу: smida.gov.ua/db.

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування
протокол від 02 вересня 2024 року № 1

Додаток А

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни Денна форма здобуття освіти

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти			Разом
	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи		
		тестування	виконання розрах.-практ. завд	
Тема 1. Фінансова безпека в системі забезпечення економічної безпеки підприємства.	-	4	-	4
Тема 2. Методичні підходи до оцінки рівня фінансової безпеки підприємства	4	4	-	8
Тема 3. Криза ліквідності на підприємстві та шляхи її подолання	4+4	4	4	16
Тема 4. Криза прибутковості на підприємстві та шляхи її подолання	4+4	4	4	16
Тема 5. Майнова криза на підприємстві та шляхи її подолання	4+4	4	4	16
Тема 6. Інтегральні підходи до оцінки рівня фінансової безпеки підприємства	4+4	4	4	16
Тема 7. Фінансові ризики та їх вплив на фінансову безпеку підприємств	4	4	4	12
Тема 8. Механізм забезпечення фінансової безпеки підприємств. Розробка фінансової стратегії	4	4	4	12
Разом	44	32	24	100

Додаток Б

Шкала та критерії оцінювання виконання вправ на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
4	здобувач вищої освіти отримує за виконані на практичних заняттях вправи у випадку вірного розв'язання задачі без помилок та належного її оформлення, зроблених висновків, що свідчить про наявність високого рівня знань стосовно оцінки фінансової безпеки підприємств, здатність ідентифікувати джерела та розуміти методи отримання економічних даних, збирати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем, вміння застосовувати аналіз та синтез для виявлення базових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.
3	здобувач вищої освіти отримує за виконані на практичних заняттях вправи у випадку розв'язання задачі з незначними арифметичними помилками, що свідчить про наявність достатнього рівня знань стосовно оцінки фінансової безпеки підприємств, здатність ідентифікувати джерела та розуміти методи отримання економічних даних, збирати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем, вміння застосовувати аналіз та синтез для виявлення базових характеристик фінансових систем.
1-2	здобувач вищої освіти отримує за виконані на практичних заняттях вправи у випадку часткового розв'язання задачі з методологічними помилками, що свідчить про наявність базового рівня знань стосовно оцінки фінансової безпеки підприємств, здатність ідентифікувати джерела та розуміти методи отримання економічних даних, збирати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.
0	здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності належно оформлених виконаних вправ, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи (розрахунково-практичних завдань)

Кількість балів	Критерії оцінювання
3-4	здобувач вищої освіти отримує за вірно виконані та належно оформлені завдання самостійної роботи, що свідчить про наявність високого рівня знань стосовно оцінки фінансової безпеки підприємств, здатність ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем, вміння абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.
1-2	здобувач вищої освіти отримує за виконані завдання самостійної роботи у випадку часткового розв'язання задачі з методологічними чи арифметичними помилками, що свідчить про наявність базового рівня знань стосовно оцінки фінансової безпеки підприємств, здатність ідентифікувати джерела та розуміти методи отримання економічних даних, збирати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем, вміння застосовувати аналіз та синтез для виявлення базових характеристик фінансових систем.

0	здобувач вищої освіти отримує у випадку відсутності належно оформлених виконаних завдань, що не дає можливість оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів
----------	---

Шкала та критерії оцінювання тестування

Кількість балів	Критерії оцінювання
4 (0,4*10)	10 питань по 0,4 бали кожне - здобувач вищої освіти отримує за виконання тестів, що свідчить про наявність високого рівня знань стосовно оцінки фінансової безпеки підприємств, здатність ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем, вміння абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів. Отримані бали за виконані тести відображаються в електронному журналі відповідно до правил заокруглення.